

01 ADANA VİZYON PLANI

'BEREKET YELPAZESİ'



KENTSEL VİZYON
PLATFORMU

KENTSEL VİZYON PLATFORMU

‘Kentsel Vizyon ile Kurgulanan Kentler’

NEF ve Kentsel Strateji tarafından kurulan
Kentsel Vizyon Platformu
kamu, sivil ve özel sektör işbirliği ile

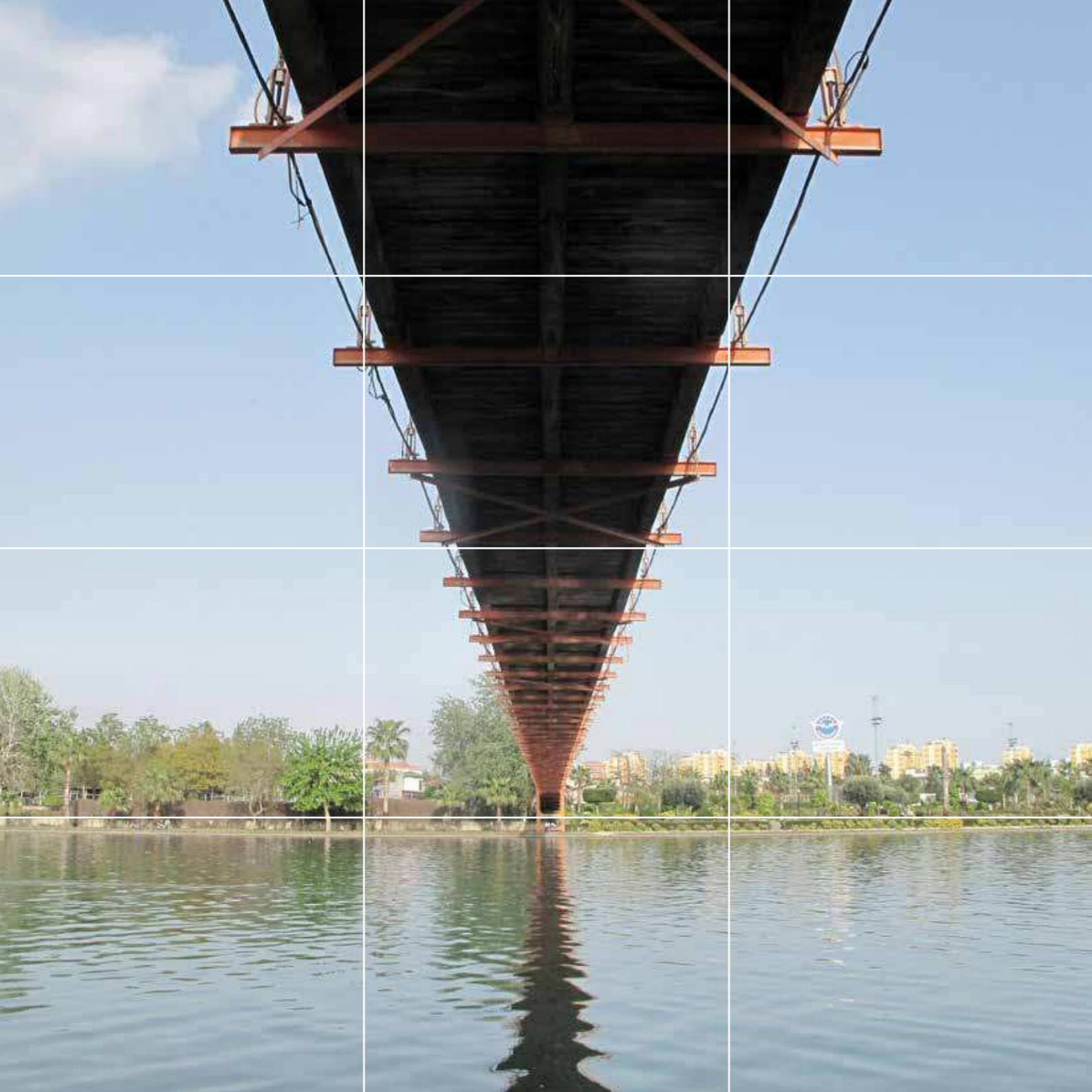
- bölge
- kent
- mahalle

ölçeğinde çalışmalar yaparak, yeni planlama
yaklaşımı ve modellerini tartışmaya açmaktadır.

81KENT
VİZYON
www.kentselvizyon.org

“Adana Vizyon Planı” Kentsel Strateji tarafından geliştirilen kapsam ve içerik çerçevesinde, A. Faruk Göksu ve Sıla Akalp 'ın Stüdyo 33'te verdiği eğitimler sonucunda, Esra Karataş tarafından hazırlanmıştır.





01

ANALİTİK BAKIŞ
Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

07

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

15

03

VİZYON
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

20

04

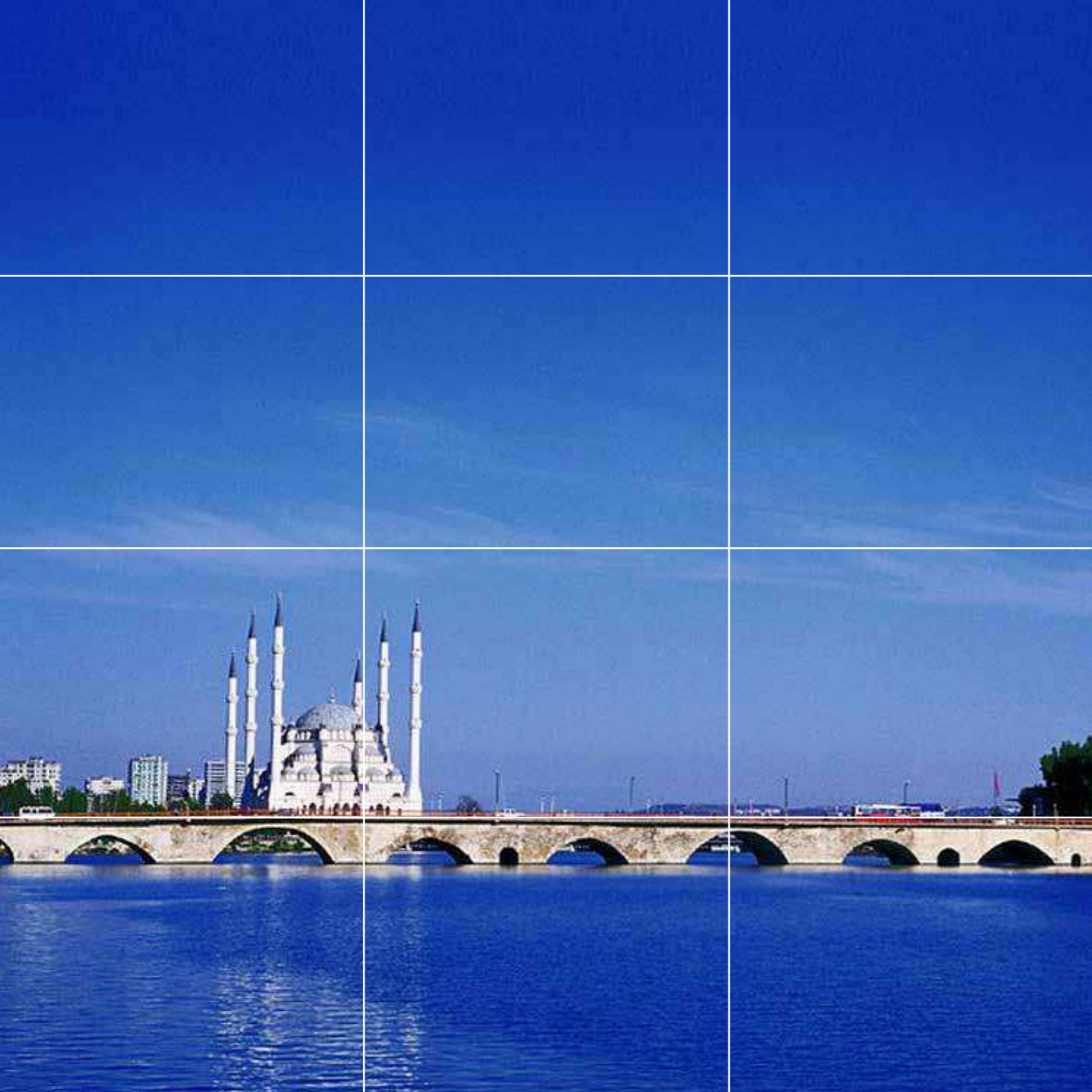
VİZYON ve EYLEM ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

23

05

ADANA'NIN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE

36



BÖLÜM

01

ANALİTİK BAKIŞ

Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

STRATEJİK GÖSTERGELER



Nüfus:
2.126.000 kişi



Ekonomik Değerler:

- Sanayi
- Ticaret
- Tarım ve Hayvancılık
- Lojistik
- Enerji
- Turizm



Eğitim:

3 Üniversite;
Çukurova Üniversitesi
Adana Bilim ve Teknoloji
Üniversitesi
Kanuni Üniversitesi



Tarihsel İzler:

- Antik kentler
- Kaleler
- Höyükler
- Antik yollar
- Geleneksel evler
- Tarihi çarşı
- Kamusal ve anıtsal yapılar
- Adana mutfağı

8

Performans Kriterleri



SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

12

ÇEVRE

8

EKONOMİ

15

SOSYAL

22

YAŞAM KALİTESİ

14



Doğal Değerler:

- Seyhan ve Ceyhan
- Çukurova ovalar sistemi
- Yumurtalık Lagünleri
- Toros Dağları
- Kanyonlar ve şelaleler
- Yaylalar
- Buzul gölleri
- Flora ve fauna



Sosyal Altyapı:

- 3 Üniversite
- 4 Müze
- 1 Tiyatro (salon)
- 6 Sinema (salon)
- 17 Kütüphane

9

10 TEMEL SORUN

- 10
- 1 İşsizlik
 - 2 Kentsel yayılma
 - 3 Göç
 - 4 Sosyal ve mekânsal eşitsizlik
 - 5 Kent-kır dengesizliği
 - 6 Ekonominin zayıflaması
 - 7 Markalaşma ve pazarlama eksikliği
 - 8 Doğal ve kültürel mirasın tahribatı
 - 9 Kamu-yerel-özel-sivil işbirliğinin eksikliği
 - 10 Sivil örgütlenme eksikliği



10 TEMEL FIRSAT

- 1 Çukurova kavşağı
- 2 Ulaşım ağı ve erişilebilirlik
- 3 Bölgesel odak — Kent bölge
- 4 Su kaynakları — Su ağı
- 5 Toprak verimliliği — Ova
- 6 Kültürel / Tarihsel derinlik
- 7 Tarım ve endüstri mirası ve altyapısı
- 8 Üniversite birikimi
- 9 Sinema ve edebiyat
- 10 Enerji koridoru ve yenilenebilir enerji

BEK ANALİZİ

Kaynak: KentSEL Strateji

Birikim

Kültür
Tarım
Endüstri

Bereket

Çukurova
Toroslar
Tarım
İklim
Su ağı

Beceri

Tarım
Hayvancılık
Sanayi
El sanatları

Bakış

Büyük Çukurova
Çekirdek Çukurova
Adana kent merkezi

Büyüme

Eğitim
Kültürel canlanma
Alternatif turizm
Sanayi
Lojistik

Beklenti

Dengeli kentleşme
Kent ve kırsal entegrasyonu
Ekonomik yenilenme
Markalaşma
Kırsal Kalkınma

Ekoloji

Ovalar sistemi
Akdeniz
Seyhan ve Ceyhan nehirleri
Toroslar - Yaylalar
Biyolojik çeşitlilik

Ekonomi

Tarım
Sanayi
Lojistik
Turizm
Kültür

Eşitlik

Seyhan-Yüreğir eşitliği
Kent-kırsal bütünlüğü
Sosyal entegrasyon

Etkinleştirme

Üniversite
Sivil toplum
Kültürel miras
Endüstri mirası
Kırsal alan

Edinim

Tarımsal verimlilik
Teknoloji
Kültürel canlandırma
Kamusal alan sistemi

Entegrasyon

Çukurova illeri
Kamu-yerel-sivil-özel
Sanayi-Tarım-Turizm
Kırsal-Kent

Koruma

Kültürel miras
Tarımsal birikim
Yörük kültürü
Doğal değerler
Yaban hayatı

Kapasite

İşgücü
Tarım
Sanayi
Lojistik
Turizm

Kalkınma

Kırsal kalkınma
Tarım-Turizm-Sanayi
işbirliği
Turizm çeşitlenmesi

Kimlik

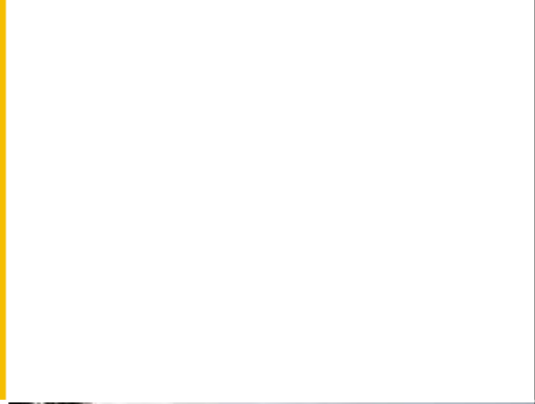
Çukurova
Bereket
Kültür
Endüstri
Pamuk

Katılım

Üniversite- sivil katılımı
Kültürel miras bilinci
Sahiplenme- aidiyet

Kurgu

Kırsal yönetimi
Dengeli kentsel büyüme
Kamusal alanlar sistemi
Kültürel canlanma



BÖLÜM

02

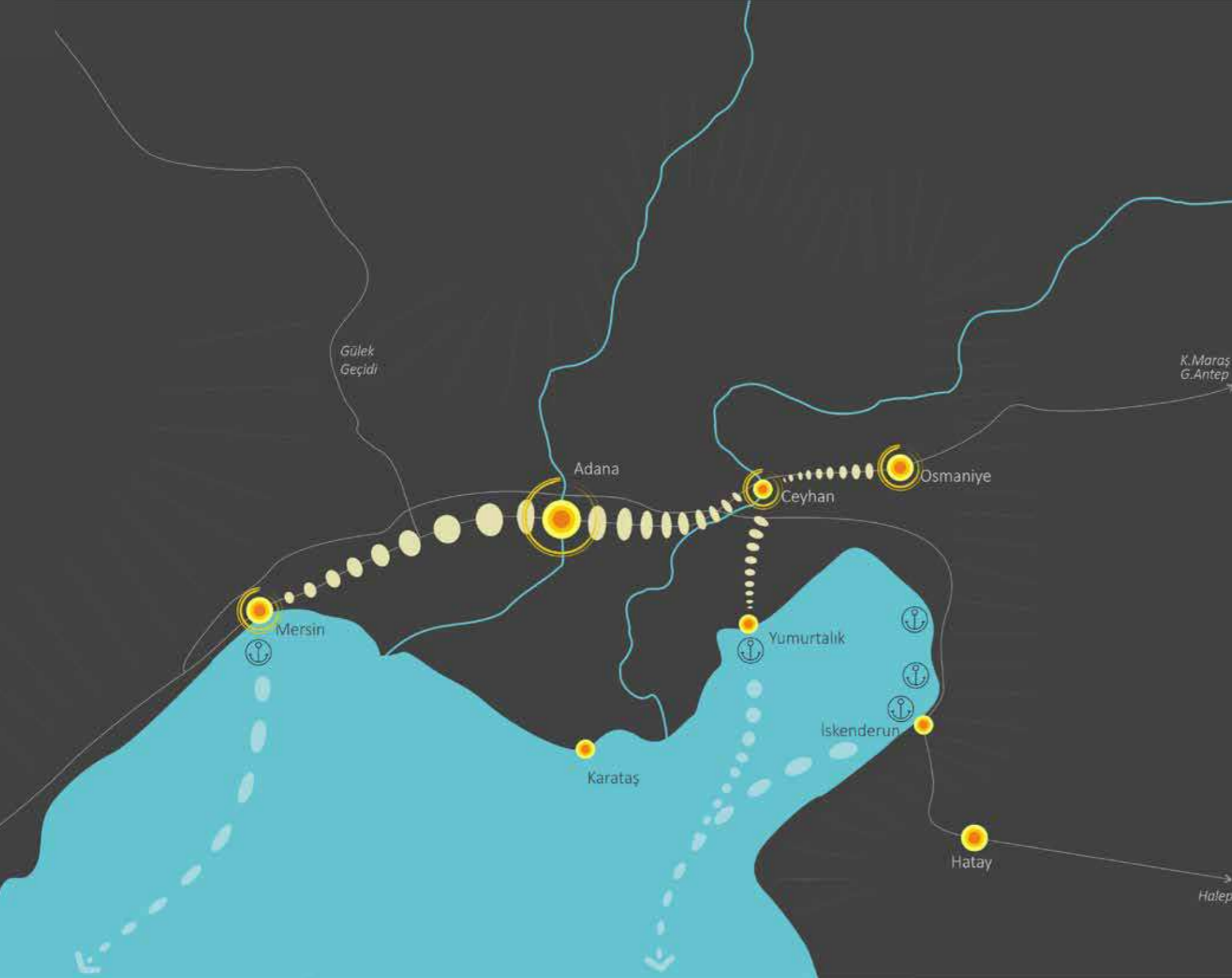
STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

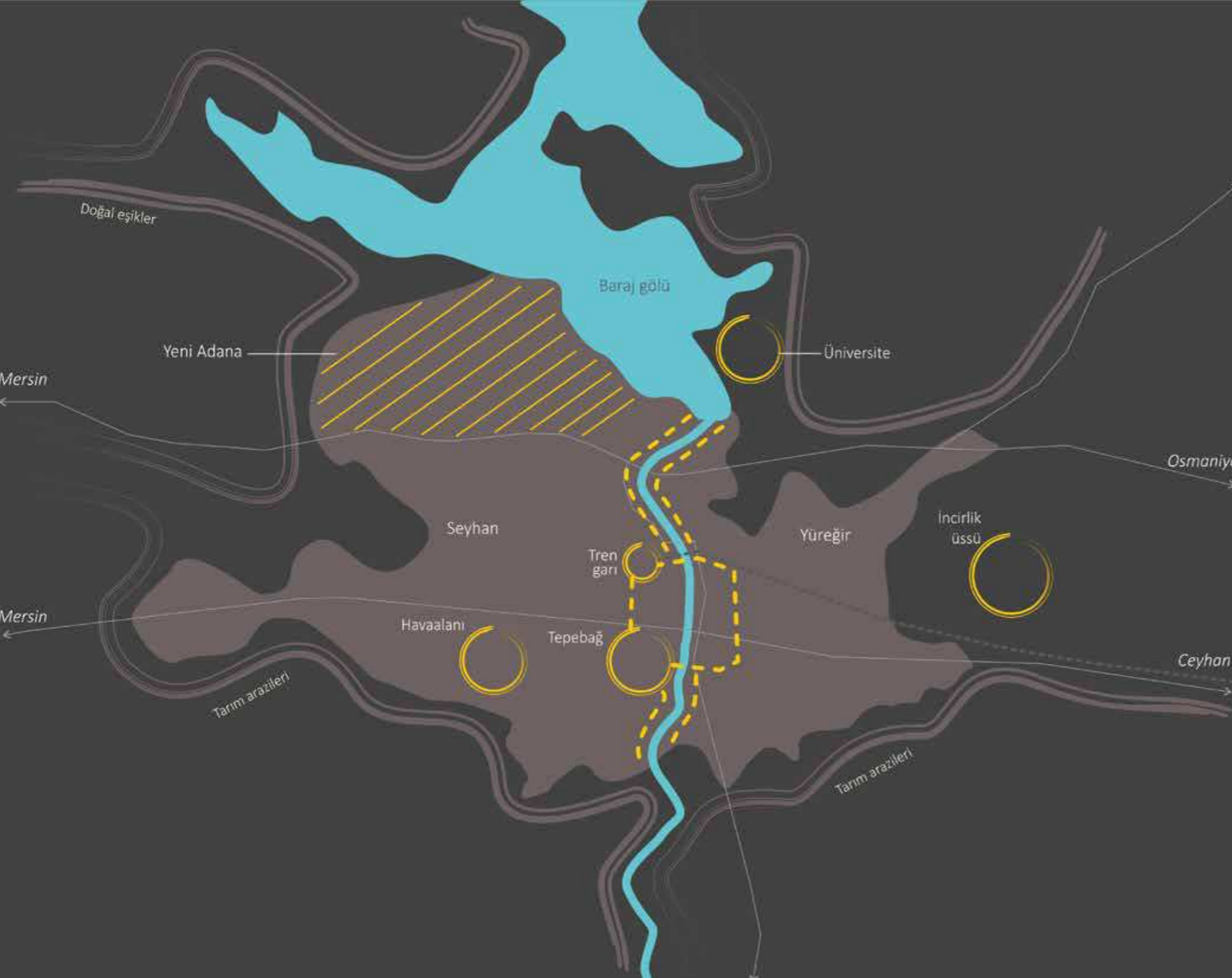
BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ

ADANA, BÖLGE İÇİNDE HANGİ STRATEJİK ROLÜ ÜSTLENECEK?

Çukurova'nın merkezinde, Seyhan Nehri'nin iki yakasında gelişmiş bir kent olan Adana, gerek bölgenin tarım ve endüstri tarihinde oynadığı rol, gerekse gün yüzüne çıkarılmayı bekleyen tarihsel zenginliğiyle Çukurova'nın kalbi konumundadır. Türkiye'nin ilk sanayileşen kentlerinden olan Adana'da, özellikle 1956'da Seyhan Barajı ve Hidroelektrik Santrali'nin açılmasıyla birlikte, sanayi ve altyapı yatırımları artmış, 1980'lere kadar süren hızlı bir zenginleşme süreci yaşanmıştır.

Sahip olduğu endüstriyel ve tarımsal birikim, kentin bugün Çukurova bölgesi içindeki rolünü etkileyen esas başlıklardandır. Batısında Mersin, doğusunda Osmaniye ve Hatay ile kentin bulunduğu stratejik konum, Adana'nın bölgesel bir merkez rolü üstlenmesine de olanak sağlayacaktır. Çukurova'nın merkezi olarak kentin, bölgesel işbirliği mekanizmasında da bir araya getirici bir rolü üstlenmesi gerekir.





KENT KURGUSU

YENİ KENT KURGUSU NE OLACAK?

Adana'nın yeni kent modelinde göz önünde bulundurulması gereken kentsel odakların ve aksların, gelecek stratejilerini yönlendirmesi açısından belirlenmeleri ve değerlendirilmeleri önemlidir. Yerel ve özgün değerlerin birer çıkış noktası şeklinde ele alınması, kent planlanmasını standart planlama yaklaşımları ve süreçlerinden farklılaştırabileceği gibi, kent modeline dair yeni bir bakış açısının da benimsenmesini sağlayacaktır.

Kentin mekânsal değerleriyle tanımlanacak çerçeve, temel gelişme stratejileri için bir altlık olarak kullanılmalıdır. Diğer bir deyişle, bu çerçevenin bileşenleri gelecek senaryolarında ve proje önerilerinde temel başlıklar olarak kabul edilmelidir. Bu bakış açısıyla, Adana için mekânsal değerler çerçevesinin temel bileşenleri aşağıdaki gibi tanımlanabilir;

- * Seyhan Nehri
- * Seyhan Baraj Gölü
- * Tepebağ ve Taşköprü
- * Endüstri alanları
- * Kanallar

Kentin geleceği için "kentsel dayanıklılık" kavramı benimsenmeli ve bu doğrultuda eylem alanları geliştirilmelidir. Bu bağlamda ele alınması gereken öncelikli başlıklar kentsel yayılma, göç kontrolü, sosyal bütünleşme, risk yönetimi (taşkın vb.) şeklinde sayılabilir.

BÖLÜM

03

VİZYON

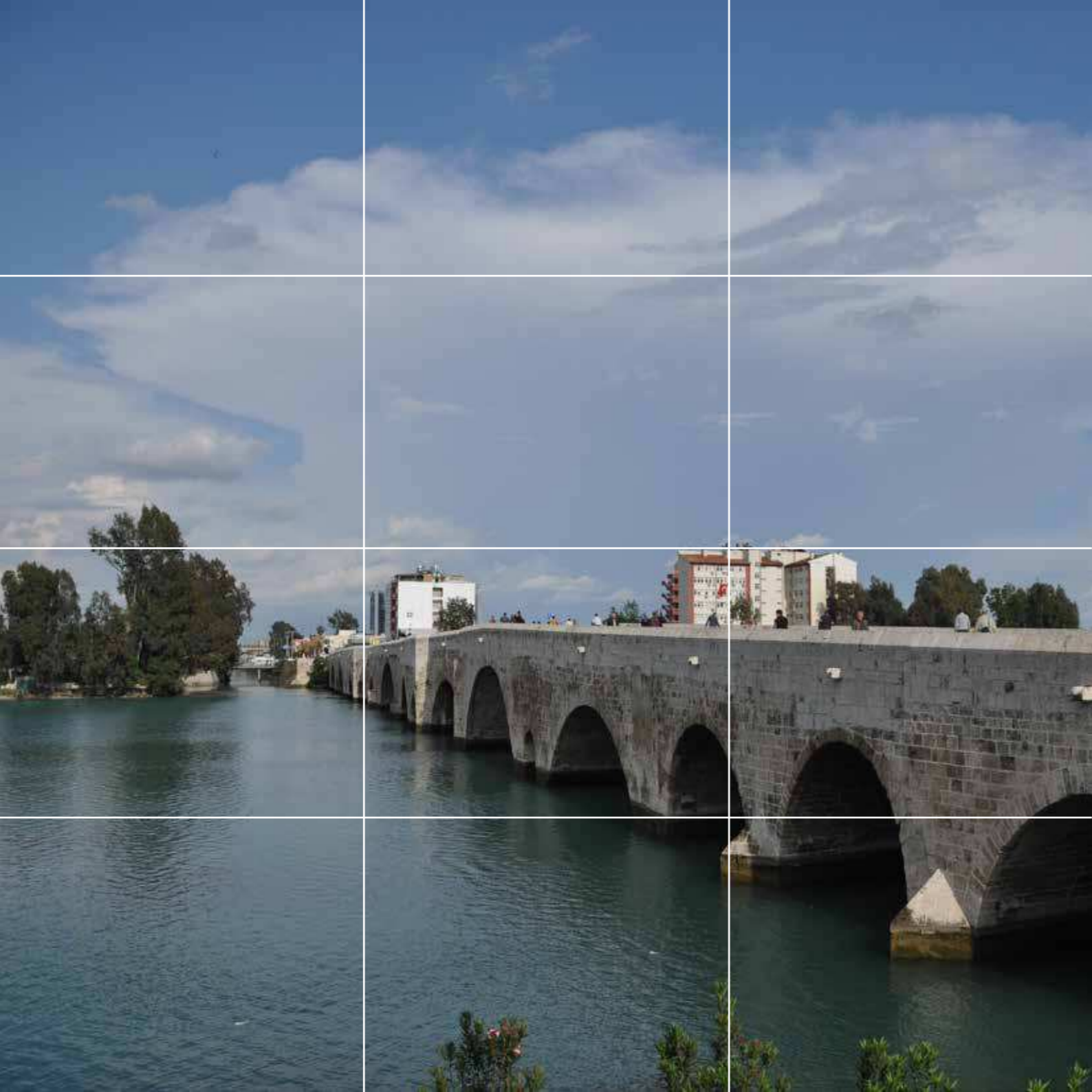
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

BÖLGESEL VİZYON

YEREL İŞBİRLİKLERİYLE GÜÇLENEN
DENGELİ BÖLGE:
ÇUKUROVA BEREKET YELPAZESİ

KENTSEL VİZYON

KENTSEL DAYANIKLILIĞIN GERİ
KAZANIMIYLA GÜÇLENEN
BÖLGESEL ODAK ADANA



BÖLÜM

04

VİZYON ve EYLEM
ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

VİZYON ÇERÇEVESİ

3x3

EYLEM ÇERÇEVESİ

1 FARKLILIK

1 Su Ağı:
Seyhan- Ceyhan
Birlikteliği

2 Verim:
Öncü Coğrafya

3 Birikim:
Kilikyalılardan
Bugüne

2 TEMA

1 Kıyı:
Su ile Yaşamak

2 Doku:
Tarihi Çevre

3 Yaşam:
Kültürel Hayat

3 STRATEJİ

1 İşbirliği:
Tarım ve Sanayi
Birikimi

2 Kurgu:
Geleneksel
Merkez ve
Yeni'nin Kurgusu

3 Denge:
Doğu-Batı

ADANA'NIN GELECEĞİ

1 SEKTÖR

1 Tarım:
Çeşitliliğin
Getirisi

2 Sanayi:
Potansiyelin
Kullanılması

3 Turizm:
Kültür ve Doğa

2 PROGRAM

1 Kentsel
Ekosistem:
Su Ağı+Hava
Koridorları+Kentsel
Tarım

2 Yaratıcı Arazi
Kazanımı:
Geleneksel Doku+
Su Kıyısı + Atıl
Endüstri Alanları

3 Kültürel
Yenilenme:
Kentsel İmaj

3 PROJE

1 Kanal:
Suyun
Birleştirici Gücü

2 Bahçe:
Yeni Açık
Alanlar

3 Ring:
Toparlanan
Parçalar

VİZYON ÇERÇEVESİ

3 FARKLILIK

3 TEMA

3 STRATEJİ

Su

Kıyı

İşbirliği

Verim

Doku

Kurgu

Birikim

Yaşam

Denge

3 FARKLILIK

1 Su Ağı

Seyhan- Ceyhan Birlikteliği
Gerek Çukurova ölçeğinde gerekse Adana kenti ölçeğinde öne çıkan farklılık zengin bir su ağıdır. Seyhan ve Ceyhan nehirlerinin suladığı Adana'nın tarihi ve ekonomisi her zaman bu değere bağlı olarak şekillenmiştir. Bölgenin can damarları olan bu nehirlerin yanında baraj gölleri ve kenti dolaşan kanallar da su ağının önemli bileşenleridir.

2 Verim

Öncü Coğrafya
Adana'nın antik dönemden günümüze, özellikle 1950'lerden sonra oldukça zenginleşen ekonomisi kentin verimli coğrafyasına bağlıdır. Tarımda ve sanayide Türkiye'nin öncü kentlerinden biri haline gelen kentin verimsel açıdan taşıdığı farklılık ve potansiyel yeniden değerlendirilmelidir.

3 Birikim

Kilikyalılardan Bugüne
Adana'nın gerek tarım gerekse sanayi alanlarında sahip olduğu birikim değerlendirilmesi gereken önemli bir potansiyeldir. Geçmişinde sahip olduğu ürün ve üretim biçimlerindeki çeşitlilik bu birikimin başlıca öğeleridir. Bunun yanında, bölgenin ve kentin Kilikyalılar dönemine uzanan tarihi kültürel birikiminin bir parçasıdır.

3 TEMA

1 Kıyı

Su ile Yaşamak

Adana'nın mekânsal sistemine bakıldığında öne çıkan ilk tema kıyıdır. Bu nedenle, kentin gelişim dinamiklerinin kıyı teması ile ilişkilendirilmesi önem kazanmaktadır. Gerek il ölçeğinde nehir kıyıları ve Akdeniz kıyısı, gerekse kent ölçeğinde baraj gölü, Seyhan Nehri ve kanal kıyılarının kentin geleceğinde oynayacağı rol araştırılmalı ve geliştirilmelidir.

2 Doku

Tarihi Çevre

Kentin geleceğinin, Tepebağ Höyüğü ve çevresindeki geleneksel doku başta olmak üzere, doku teması üzerinden ele alınması kaliteli bir kentsel çevre yaratmanın yanı sıra kültürel mirasın değerlendirilmesi ve alternatif sektörlerin desteklenmesine de yardımcı olacaktır.

3 Yaşam

Kültürel Hayat

Adana'nın sanat ve edebiyat alanındaki zenginliğinin bugün de değerlendirilmesi kentin geçmişte sahip olduğu kültürel ve sosyal hayatın geri kazanılmasını sağlayacaktır. Bunun yanında, toplumsal entegrasyon konusu da, yoğun bir göç süreci sonunda mekansal ve sosyal açıdan ayrışmaya başlayan kentin geleceği için ele alınmalıdır.

3 STRATEJİ

1 İşbirliği

Tarım ve Sanayi Birikimi

Adana'nın geçmişte sahip olduğu güçlü ekonomik yapıya yeniden ulaştırılması amacıyla bölge ölçeğindeki rolü yeniden ele alınmalı ve Çukurova'daki konumu güçlendirilmelidir. Kentin tarım ve sanayi sektörlerindeki birikimi, gelişme stratejisinin temel dayanağıdır. Ekonomik gelişmeye ek olarak, kentin mekânsal gelişmesi de geleceğini ilgilendiren önemli strateji başlıklarındandır.

2 Kurgu

Geleneksel Merkez ve

Yeni'nin Kurgusu

Kaybedilmeye yüz tutmuş geleneksel doku ve bu dokudan bağımsız bir biçimde gelişen kent dokularının yenilenmesi, kentin geleceği düşünülerek ele alınmalıdır. Kentin, gerek Tepebağ tarihi merkezinde gerekse güneye yayılan konut alanlarında bir yenilenme stratejisini takip etmesi gerekmektedir.

3 Denge

Doğu-Batı

Bugün Seyhan Nehri'nin doğu ve batı yakaları mekânsal ve sosyal yaşam özellikleri açısından ayrılmaktadır. Kentteki bu kopukluğun giderilmesi için mekânsal ve toplumsal bir bütünleşme stratejisinin izlenmesi gerekmektedir.

EYLEM ÇERÇEVESİ

3 SEKTÖR

3 PROGRAM

3 PROJE

Tarım

Kentsel
Ekosistem

Kanal

Sanayi

Yaratıcı Arazi
Kazanımı

Bahçe

Turizm

Kültürel
Yenilenme

Ring

3 SEKTÖR

1 Tarım

Çeşitliliğin Getirisi

Adana'nın gelecek çerçevesinde öncelikli olarak ele alınması gereken sektör tarımdır. 1980'li yıllara kadar Türkiye'nin tarımda öncü olan bu kentinde, tarımın eski gücüne kavuşturulması kentin ülke ve bölge içindeki rolünü güçlendirirken, kendi içindeki gelişme dinamiklerini de etkileyecektir. Pamuk başta olmak üzere çok sayıda ürünü içeren tarımsal çeşitlilik ve birikim, Adana'nın ekonomisinde başı çeken faktörlerdir.

2 Sanayi

Potansiyelin Kullanılması

Tarım sektörünün yanı sıra Adana'nın ekonomisinde önemli bir yer tutan sanayi sektörü de kentin gelecek çerçevesinde ele alınmalıdır. 1950'lerden itibaren güçlenerek kentin zenginleşmesini sağlayan sanayi sektörü, zaman içinde büyük firmaların merkezlerini Adana dışına taşımaları, makineleşmeye bağlı olarak istihdam olanaklarının azalması, ulusal politikalar gibi nedenlerle zayıflamış olsa da kentin geleceği için hala önemli bir potansiyel taşımaktadır.

3 Turizm

Kültür ve Doğa

Çukurova coğrafyası ve merkezindeki Adana, doğal ve kültürel değerleri açısından incelendiğinde alternatif turizm türleri için önemli bir potansiyele sahiptir. İlin sahip olduğu arkeolojik miras (Tepebağ, Misis, kaleler vb.) ve geleneksel konut dokusu kültür turizminin; Toros Dağları, buzul gölleri, yaylalar, vadiler ve şelaleler gibi doğal varlıkları ise doğa turizminin ve eko-turizmin geliştirilmesine olanak sağlayacaktır.

3 PROGRAM

1 Kentsel Ekosistem

Su Ağı+ Hava Koridorları+ Kentsel Tarım

Çok geniş bir ekolojik sistemin içerisinde yapılı çevreler olarak var olan kentsel odaklar, kuşkusuz ki buldukları ekolojik bütün içerisinde ve onunla kurdukları ilişkiler doğrultusunda değerlendirilmelidir. Bu konuyla yakından ilgilenen bir araştırma alanı olarak kentsel ekosistem; mekân kalitesi, kentsel yayılma ve çevre üzerindeki etkileri, sürdürülebilirlik, teknolojik yaklaşımlar ve yenilikçi kentsel tasarım üzerinde çalışır.

Adana kentsel merkezinin nitelikleri ve mekânsal öğeleri düşünüldüğünde, 'kentsel ekosistem' başlığı Adana'nın geleceğine yönelik çalışmalarda ilk sırada yer almalıdır. Adana'nın suyla kurduğu yoğun ilişki,

çevresel koşulları ve mevcut sorunları, kentte yeni bir kentsel ekoloji yaklaşımının geliştirilmesini ve kapsamlı bir 'ekosistem yönetimi'nin etkinleştirilmesini gerekli kılar. Bu konuda ele alınması gereken çalışma başlıkları su ağı, hava koridorları ve kentsel tarımdır.

3 PROGRAM

2 Yaratıcı Arazi Kazanımı

Geleneksel Doku+ Su Kıyısı + Atıl Endüstri Alanları

Yaratıcı arazi kazanımı, boş ve kullanılmayan arazi parçalarında yaratıcı fikirlerle ve çoğunlukla kamusal amaçlarla olmak üzere yeniden kullanım ve gelişme sağlanmasıdır. Sürdürülebilirliği destekleyen arazi kazanımı; aynı zamanda ekonomik yenilenme, doğal alanların korunması ve dengeli ve sağlıklı gelişmenin sağlanmasına da yardımcı olur.

Geleneksel doku başta olmak üzere, Adana kentsel merkezinin nitelikleri düşünüldüğünde, 'yaratıcı arazi kazanımı' başlığı kentin geleceğine yönelik çalışmalarda mutlaka ele alınmalıdır. Adana kent merkezinin yoğunluğu, ulaşım sorunları, geleneksel dokunun

yıpranması gibi nedenlere bağlı olarak, yaratıcı arazi kazanımı yaklaşımları ve uygulamalarının geliştirilmesi önem kazanmaktadır. Kentsel yayılmanın kontrol altına alınması ve merkezde mekânsal kalitenin artırılması da yine bu yaklaşımla elde edilebilecek sonuçlar arasındadır. Bu konuda ele alınması gereken çalışma başlıkları geleneksel doku, nehir kıyısı ve kanal çevreleri, atıl endüstri alanlarıdır.

3 PROGRAM

Kültürel Yenilenme

Kentsel Kimlik

Kültürel yenilenme başlığı Adana kentinin geleneksel dokusu, tarihi ticaret merkezi, endüstri mirası ve sanat edebiyat dünyası başta olmak üzere birçok konuda bütüncül bir yaklaşımı ve onun uygulama örneklerini üretmesi gereken bir programdır. Kentin özgün kimliğini oluşturan bütün öğelerin ortaya çıkarılması ve güçlendirilmesi bu programın temel hedefidir. Bu şekilde bütüncül bir yaklaşımın parçaları olan çok sayıda kimlik değeri, yeni ve güçlü bir kentsel imajın yaratılmasını sağlayacaktır.

Adana'nın kültürel yaşamında önemli yere sahip olan yazlık sinemalar ve eski oteller gibi günümüzde yok olan tematik başlıklar da kültürel yenilenme programı için mutlaka ele alınması gereken değerlerdir. Bunların araştırılması, mevcut yapıların korunması ve yeniden işlevlendirilmesi, kent yaşamını ve kentli belleğini olumlu yönde etkileyebileceği gibi kültürel yenilenme hareketleri için de güçlü ve etkili adımlar olacaktır. Bunun yanında, yine Adana için önemli bir değer olan sanat ve edebiyat zenginliği de bu programda mutlaka ele alınması ve değerlendirilmesi gereken bir başlıktır.

3 PROJE

1 Kanal

Suyun Birleştirici Gücü

Kuruluşu suyun varlığına bağlı olan Adana'nın bugün su ögesiyle zayıflayan ilişkisini güçlendirmek için Kanal Projesi kapsamında önlemler alınmalıdır. Seyhan Nehri, baraj gölü ve kanallardan oluşan ve kent bütününde süreklilik taşıyan; açık alanları ve hizmet birimleriyle kent yaşamında etkin bir kamusal sistemi temsil eden bir su ağı yaratılmalıdır.

2 Bahçe

Yeni Açık Alanlar

Kentin geçmişte sahip olduğu güçlü tarım kimliğinin bugün kent yaşamında yeniden canlandırılması ve kentsel ekosistem programının hayat bulması için kentsel tarım projeleri ve uygulamaları geliştirilmelidir. Bunun için ekolojik ve sosyal öneme sahip olacak yeni açık alan düzenlemeleri ve yerel yönetim-sivil toplum işbirliğinin güçlendirilmesi gerekmektedir.

Bahçe projesi aynı zamanda yaratıcı arazi kazanımı programı kapsamında, kullanılmayan kent parçalarında nefes alma odakları yaratarak, kentsel estetiğin iyileştirilmesini sağlayacaktır. Bunun yanında, kent içinde bulunan mevcut ekim alanları korunmalı ve kentsel tarım projeleri kapsamında geliştirilmelidir.

3 Ring

Toparlanan Parçalar

Adana'nın sahip olduğu değerler sistemini, Kanal Projesi'ne ek olarak, kent bütününe ele alan bir yaklaşımla toparlayan Ring Projesi, değeri ve işlevi kaybedilmiş yapı ve dokuların etkinleştirilerek yeniden kent yaşamına katılmasını amaçlamaktadır. Kent merkezinin güneydoğusunda Tepebağ Höyüğü ve geleneksel merkezinden başlayıp, Taşköprü'yü geçerek karşı yakada Üzeyir'e ulaşan ve Alman Köprüsü üzerinden istasyon bölgesine ulaşan bir ring düşünülebilir. Bu hat üzerinde kamusal alan sistemleri ve yeni işlev bölgeleri oluşturulmalı, Ring üzerinde 'farklılaşan tematik odaklar' yaratılmalıdır.

BÖLÜM

05

ADANA'NIN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKEADANA'NIN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE

1. **BEREKET YELPAZESİ:** Çukurova
2. **ENDÜSTRİ BİRİKİMİ:** 200 Yıllık Geçmiş
3. **SOSYAL EŞİTLİK:** Toplumsal Ayrışmayla Mücadele
4. **BÖLGESEL ENTEGRASYON:** Çevre İllerle İşbirlikleri
5. **VERİMİN SÜREKLİLİĞİ:** Kaynakların Korunması
6. **SU ve KIYI YÖNETİMİ:** Yerel İşbirlikleri
7. **KİLİKYA MİRASI:** Kültür Turizmine Teşvik
8. **KENT ESTETİĞİ:** Özgün Mimari
9. **KATILIMCILIK:** Tasarımcı- Kentli- Yerel Yönetim
10. **KENTSEL DAYANIKLILIK:** Yeni Kent Kimliği

BEREKET YELPAZESİ: Çukurova

Anadolu coğrafyasının en bereketli topraklarını barındıran Çukurova bölgesi, tarih öncesi dönemlerden günümüze dek farklı kültürlerin yaşama ve geçiş alanı olmuştur. İklim ve toprak koşullarının uygun olması, bölgenin su kaynakları açısından sahip olduğu zenginlikle bir araya gelmiş ve Çukurova tarihin her döneminde tercih edilmiştir. Bölgenin bulunduğu stratejik konum ise toplu insan hareketleri ve ekonomik canlılığın gelişmesini sağlamıştır. Göç yolları, askeri güzergâhlar, kervan yolları gibi farklı rotaların bölgeden sıkça geçmiş olmasının yanında, bölge aynı zamanda Doğu Akdeniz deniz ticaretinin de önemli durak noktalarından olmuştur. Doğal ve kültürel bereketin yoğunlaştığı bu coğrafyada ortak bir bölgesel vizyonun tanımlanması önem kazanmaktadır.

01

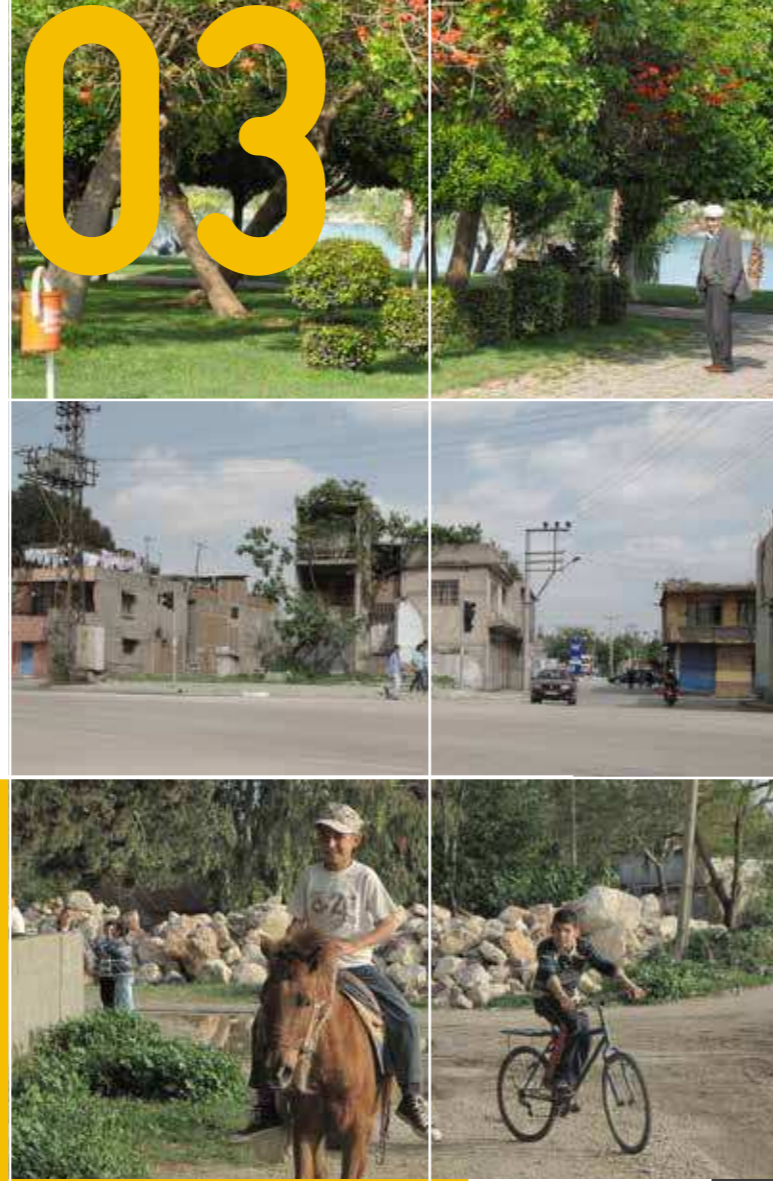


ENDÜSTRİ BİRİKİMİ: 200 Yıllık Geçmiş

Çukurova'da 1800'lerin ortalarından itibaren yeni makinelerin kullanılmaya başlanması ve pamuk üretimine önem verilmesiyle, 1900'lerin başında ise Adana'da ilk fabrikaların (çırçır işletmeleri, değirmenler, dokuma/buz/ un fabrikaları gibi) açılmasıyla hareketlenmeye başlayan endüstri, 1950'lerde en zengin dönemlerini yaşamıştır. Ancak 1980'lerden sonra sanayi hamleleri duraklama göstermiş, yatırım teşvikleri azalmış ve altyapı hizmetleri yetersiz kalmıştır. Bunun yanında, bölgedeki köklü işletmelerin büyükşehirlere taşınması da Çukurova sanayisinin geçmişte ulaştığı güçlü ve zengin konuma tekrar kavuşmasını engellemiştir. Kentin sahip olduğu bu köklü endüstri birikiminin gelecek stratejilerinde dikkate alınması ekonomik yaşamı destekleyeceği gibi endüstri mirasının da geliştirilmesini sağlayacaktır.

SOSYAL EŞİTLİK: Toplumsal Ayrışmayla Mücadele

Adana'nın günümüzde karşı karşıya kaldığı temel sorunlardan biri, aldığı yoğun göçe bağlı olarak ortaya çıkan toplumsal ayrışma ve sosyal eşitsizliktir. Özellikle Seyhan Nehri'nin iki yakasında, Seyhan ve Yüreğir ilçelerindeki sosyal dokularda izlenen bu eşitsizliğin giderilmesi, kentin mekânsal ve toplumsal anlamda iyileştirilmesinin de ön koşuludur.



BÖLGESEL ENTEGRASYON: Çevre İllerle İşbirlikleri

Adana'nın Çukurova bölgesindeki rolünün belirlenmesi ve güçlendirilmesinin yanında bölgesel entegrasyon da gelecek çerçevesinin önemli ilke başlıklarından biri olarak ele alınmalıdır. Kentin batıdaki komşusu Mersin, doğudaki komşuları Osmaniye ve Hatay ile olan ilişkilerinin düzenlenmesi ve bölgesel birimlerinin entegrasyonunun sağlanması gereklidir.

04

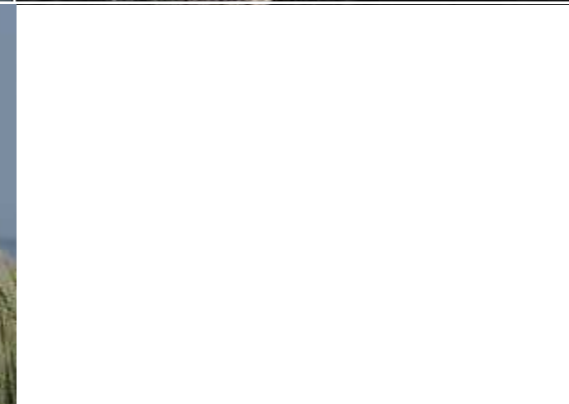


VERİMİN SÜREKLİLİĞİ: Kaynakların Korunması

Çukurova coğrafyasının geçmişten günümüze en önemli sektörü olarak ortaya çıkan tarım sektörünün iyileştirilmesi gerekmektedir. Coğrafyanın sunduğu verimin gerek sektörün geliştirilmesi, gerekse doğal kaynakların korunmasıyla sürekliliğinin sağlanması önemlidir. Bu şekilde, Adana'nın ve daha üst ölçekte Çukurova'nın geleceğinde tarım sektörü güçlü bir yer edinmiş olacaktır.

42

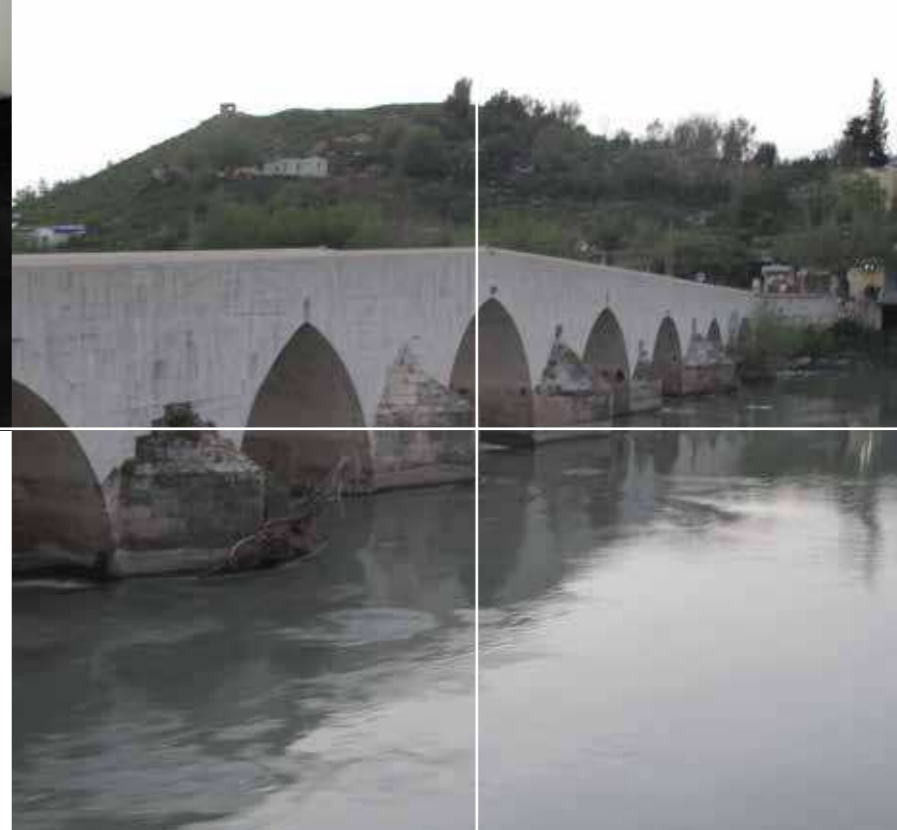
05



SU VE KIYI YÖNETİMİ: Yerel İşbirlikleri

Su kaynakları ve hassas doğal alanları açısından zengin olan Çukurova coğrafyasında su yönetimi önemli bir başlık olarak öne çıkar. Nehirler ve lagünler başta olmak üzere su kaynaklarının yönetimi yerel işbirlikleriyle sağlanmalıdır. Bunun yanında, kıyı yönetimi Akdeniz kıyı bölgelerinde, baraj kıyılarında ve kent içi nehir kıyılarında etkinleştirilmeli, yeni gelişme koşulları bu doğrultuda belirlenmelidir.

43



KİLİKYA MİRASI: Kültür Turizmine Teşvik

Çukurova kültürel mirasının öne çıkan başlıklarından biri olarak Kilikya mirasının araştırma, belgeleme ve turizm geliştirme konularında daha detaylı şekilde ele alınması gerekir. Özellikle Mersin ve Adana arasında kurulacak işbirlikleriyle Kilikya temalı yerel projeler geliştirilmeli, kültür turizmi desteklenmelidir.



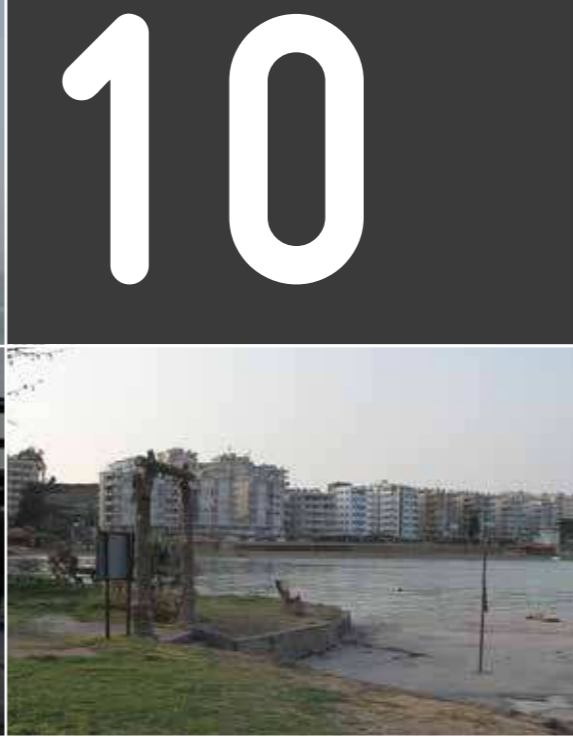
KENT ESTETİĞİ: Özgün Mimari

Adana'nın mekânsal gelişme stratejisinde kent estetiği başlığı özellikle ele alınmalıdır. Yeni gelişme alanları veya kentin geleneksel dokusundaki yeni yapı örneklerinde izlenen kimliksiz mimarinin iyileştirilmesiyle ilgili önlemler alınmalıdır. Bu konuda, Adana'nın özgün mimari dili yeni tasarımlar için bir çıkış noktası olarak kabul edilebilir. Aynı zamanda Seyhan Nehri gibi güçlü bir öğenin estetik ilkelerine bağlı kalınarak düzenlenmesi gerekmektedir.



KATILIMCILIK: Tasarımcı- Kentli- Yerel Yönetim

Bölgesel ve kentsel ölçekte öne sürülen gelecek stratejileri, hedefleri ve uygulamaya dönük konu başlıklarının gerçek ve etkin kılınması, kuşkusuz her kesimin beklentilerini gözeten ve işbirliği sonucu elde edilmiş karar çerçeveleriyle mümkündür. Kentin geleceğini ilgilendiren mekânsal planlama ve tasarım çalışmalarında katılımcılık ilkesiyle hareket edilmeli ve tasarımcı – kentli – yerel yönetimin işbirliği ortamları yaratılmalıdır. Aynı zamanda tüm bu birliktelikte sivil toplumun örgütlenmesi ve rolü güçlendirilmelidir. Katılımcılık yaklaşımı kurumlar arasında yaygınlaştırılmalı, eğitimlerle desteklenmelidir.



KENTSEL DAYANIKLILIK: Yeni Bir Kimlik

Adana'nın bugün duyduğu temel ihtiyaç kentsel dayanıklılığının güçlendirilmesidir. Geçmişte sahip olduğu kültürel ve ekonomik zenginliği zaman içerisinde kaybeden kentin, yeniden bir kimliğe sahip olması ve geleceğini bunun üzerinde şekillendirmesi için kentsel dayanıklılık kavramının irdelenmesi ve bu doğrultuda önlemlerin alınması gerekmektedir.



			58 SIVAS	64 UŞAK	36 KARS				
			59 TEKİRDAĞ	65 VAN	70 KARAMAN	46 KAHRAMANMARAŞ			
	42 KONYA	50 NEVŞEHİR	60 TOKAT	66 YOZGAT	71 KIRIKKALE	49 MUŞ	24 ERZİNCAN		
14 BOLU	43 KÜTAHYA	51 NİĞDE	61 TRABZON	67 ZONGULDAK	72 BATMAN	74 BARTIN	77 YALOVA	16 BURSA	
40 KIRŞEHİR	44 MALATYA	52 ORDU	62 TUNCELİ	68 AKSARAY	73 ŞIRNAK	75 ARDAHAN	78 KARABÜK	17 ÇANAKKALE	79 KİLİS
41 KOCAELİ	45 MANİSA	54 SAKARYA	63 ŞANLIURFA	69 BAYBURT	76 İĞDIR			18 ÇANKIRI	
07 ANTALYA	01 ADANA							80 OSMANİYE	
08 ARTVIN	04 AĞRI							81 DÜZCE	47 MARDİN
15 BURDUR	03 AFYON								
27 GAZİANTEP	05 AMASYA	10 BALIKESİR	19 ÇORUM	30 HAKKARİ	53 RİZE	48 MUĞLA	55 SAMSUN	28 GİRESUN	09 AYDIN
	06 ANKARA	11 BİLECİK	20 DENİZLİ	31 HATAY	38 KAYSERİ	57 SİNOP	56 SİİRT	29 GÜMÜŞHANE	
	02 ADIYAMAN	12 BİNGÖL	21 DİYARBAKIR	32 İSPARTA	39 KIRKLARELİ		37 KASTAMONU		
		13 BİTLİS	22 EDİRNE	33 İÇEL	25 ERZURUM				
			23 ELAZIĞ	34 İSTANBUL	26 ESKİŞEHİR				
				35 İZMİR					

81 KENT VİZYON